

sv. Marko Križevčanin, prezbitar i mučnik, zaštitnik biskupije

Čitanja: Mudr 3,1-9; 1Pt 4,12-19; Lk 9,23-26

Navještaj svetog Evanđelja (Lk 9,23-26)

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme Isus govoraše svima: "Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti. Ta što koristi čovjeku ako sav svijet zadobije, a sebe samoga izgubi ili sebi naudi?" "Doista, tko se zastidi mene i mojih riječi, toga će se i Sin Čovječji stidjeti kada dođe u slavi svojoj i Očevoj i svetih anđela."

Riječ Gospodnja

Prigodna propovijed

Danas Crkva slavi svetog Marka Križevčanina, koji je zaštitnik naše Varaždinske biskupije. Danas se možemo slobodno upitati: Tko su sveci? Možda ćemo najljepši odgovor dobiti iz sljedeće priče koja kaže kako je jednog dana otac sa sinom došao u crkvu. Dječak se zaustavio promatrajući velike vitraje (oslikane prozore) na pokrajnjim zidovima. Kroz njih su prodirale sunčeve zrake i ispunjavale crkvu prekrasnim bojama. Dijete upita oca: „Tata, što se to prelijeva u raznim bojama?“ Otac odgovara: „To su vitraji, prozori načinjeni od mnoštva obojenih stakala, koji sačinjavaju razne slike.“

Dijete nastavi promatrati oslikane prozore, a onda reče: „A tko su ovi ljudi naslikani na prozorima?“

Otac odgovori: „To su sveci.“

Na te njegove riječi, dječak se duboko zamislio. Nekoliko dana kasnije, dječak je bio na satu vjeronauka. Vjeroučitelj je govorio o svecima.

Na početku je postavio pitanje: „Djeco, tko od vas zna tko je svetac?“

Svi su šutjeli, samo se on javio i rekao: „Ja znam! Svetac je čovjek kroz kojega sjaji sunce.“

Draga braćo i sestre. Danas slavimo sveca kroz kojega se je Bog čudesno proslavio i postavio nam ga za uzor vjerničkog života.

Prisjetimo se danas da je Marko Stjepan Krizin rođen 1580. godine u slobodnom kraljevskom gradu Križevcima, u biskupiji Zagrebačkoj. Studirao je najprije u isusovačkom kolegiju u Grazu. Odlučio je postati svećenik pa je kao kandidat Zagrebačke biskupije primljen u rimski kolegij Germanicum et Hungaricum. Svojom je rukom ondje zapisao da je Hrvat, kako se to do danas sačuvalo u arhivu Zavoda. U Rimu je bio od 1611. do 1615. godine, gdje se kao student rimskoga sveučilišta Gregorijana odlikovao bistrinom uma i krjepošću života. Postavši svećenik, vratio se u svoju zavičajnu biskupiju u kojoj je djelovao kratko vrijeme. Ugarski primas kardinal Petar Pazmany pozvao ga je u Ostrogonsku nadbiskupiju gdje mu je povjerio odgovorne službe, među kojima i službu ravnatelja sjemeništa u Trnavi.

Dana 7. rujna 1619. godine u Košicama je, zajedno s dvojicom isusovaca, mučeništvom okrunio ovozemni život, jer se nije htio odreći katoličke vjere što su od njega tražili progonitelji. Sveti papa Pijo X. proglasio ga je blaženim, zajedno s drugim košičkim mučenicima 15. siječnja 1905. godine, a sveti papa Ivan Pavao II. proglasio ga je svetim 2. srpnja 1995. godine.

Sv. Marko Križevčanin je živo utjelovljenje Isusovih riječi iz današnjeg Evanđelja: "Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom." On je ostavio svoju obitelj i Domovinu kako bi u svećeničkom zvanju naviještao Isusa Krista. Svojim životom je nasljedovao svoga Učitelja, osobito po mučeničkom svjedočenju kojim je završio svoj zemaljski život. On je odabrao Isusa za Put svoga života i nikakve prijetnje i patnje nisu ga mogle od njega odijeliti.

A kojim putem smo mi krenuli? Na kojem putu se ja trenutno nalazim?

Svi smo mi po krštenju pozvani nasljedovati Isusa Krista. Pozvani smo svojim riječima i djelima svjedočiti svoju pripadnost njemu na našem životnom putu. A put kojim nam Isus zapovijeda ići jest uzak i mukotrpan, ali put koji ima siguran i jasni cilj; a to je vječno zajedništva sa Bogom u nebu.

Jesmo li možda zaboravili cilj našeg životnog putovanja i skrenuli na put, koji umjesto da nas vodi Bogu, vodi nas daleko od Boga?

Isus svojim učenicima nije obećao zemaljsku slavu i bogatstvo, već nošenje križa kao put kroz život. Zbog toga, mnogi ga kršćani ne žele slijediti, jer ne žele križ u svojem životu.

U kolovozu 2003. provalnici su iz crkve Sv. Križa u New York City-u ukrali Krista. Ukrali su lik Krista sa raspela, teškog 90 kilograma, a križ su ostavili. Župnik je izjavio: *„Ne znamo zašto su uzeli samo Krista, jer ako želite raspelo, onda uzimate sve.“*

Da, dragi vjernici, mnogi kršćani bi voljeli imati Isusa, ali bez križa. Križ bi odbacili, ili ostavili. Jer Isus je naš božanski prijatelj. Prijatelj koji nas prihvaća onakve kakvi jesmo. Prijatelj koji sluša naše molitve i koji nam pomaže u nevolji. I tko ne bi volio imati takvoga Isusa? Ali njegov križ, s druge strane, predstavlja disciplinu, odricanje i patnju. Križ predstavlja služenje i žrtvu. Križ predstavlja okretanje pogleda sa sebe na Boga i na one oko nas, osobito one u raznim potrebama.

Mnogi žele Isusa, ali nisu baš sigurni hoće li preuzeti i njegov križ. I nisu oni lopovi jedini koji su željeli uzeti Isusa, ali bez njegovog križa. To je napast kojoj smo svi mi izloženi. Ali mi se ne možemo osloboditi križa! Mi se ne smijemo osloboditi križa! Križ je za nas simbol: vjere, nade, ljubavi i oprosta. Križ je snažno podsjećanje na Božju žrtvu i njegovu otkupiteljsku ljubav. Križ je neprestani znak kako Bog želi da mi živimo kao oni koji se žrtvuju za druge. Jer mi smo pozvani služiti u svome zvanju ili zanimanju. Pozvani smo služiti jedni drugima u ljubavi jer tako služimo samome Kristu. To je naš put i ne postoji neki drugi, lakši put. To je često i mučenički put kakav je imao i sv. Marko Križevčanin, ali put koji nas sigurno vodi k Bogu.

Molimo zato danas Gospodina, da ne molimo i ne tražimo lake životne putove, putove bez križa, bez žrtve i odricanja. Putove preko kojih nas sotona lako odvodi od Boga, već da molimo za snagu i ustrajnost na jedinom pravome putu koji nas vodi u nebo, a to je put križa, to je Isusov put. Taj put je slijedio sv. Marko Križevčanin te je zaslužio proslavu od Boga i čast od ljudi.

Danas ga molimo da svojim zagovorom isprosi od Boga vjernost Kristovome putu Varaždinskoj Crkvi, a osobito da vjernost i ustrajnost krase njezine duhovne pastire na čelu sa biskupom Josipom Mrzljakom i budućim biskupom Božem Radošem. Molimo da nam od Boga isprosi mnoštvo novih duhovnih zvanja; onih koji će sve ostaviti i Krista slijediti, te će tako sa sobom dovesti vjerni narod Kristu, kralju mučenika. Amen

Molitva vjernika

Bogu, koji se je proslavio u divnom svjedočanstvu kršćanskog života sv. Marka Križevčanina, uputimo svoje prošnje.

1. Za Crkvu; da hrabro naviješta Krista Spasitelja svim narodima svijeta, usprkos teškoćama na koje nailazi. Molimo te
2. Za Varaždinsku biskupiju; da po zagovoru sv. Marka Križevčanina neprestano raste u vjeri, nadi i ljubavi. Molimo te
3. Za duhovne pastire Varaždinske biskupije; da poput sv. Marka Križevčanina; sve ostave, da se odreknu sami sebe, neka danomice uzimaju križ svoj i neka vjerno idu za Isusom u svome duhovnom zvanju. Molimo te
4. Za nova duhovna zvanja; da Gospodine velikodušno daruješ svoj Poziv mladićima i djevojkama naše biskupije koji će nasljedovati Isusa kao: svećenici, đakoni, redovnici i redovnice. Molimo te
5. Za kršćanske obitelji naše biskupije; da budu zajednice ljubavi i međusobnog poštovanja iz kojih će niknuti nova duhovna zvanja, ali i sveti muževi i žene. Molimo te
6. Za sve progonjene zbog ispovijedanja svoje vjere; da u sv. Marku Križevčaninu imaju uzor i zagovornika kako bi u svim teškoćama ostali vjerni Isusu i njegovom putu. Molimo te
7. Za sve pokojne: da se u Nebu, po tvome milosrđu, pridruže svetim mučenicima. Molimo te

Dobri Bože, ti nam po svome Sinu govoriš: „Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti.“ Daruj nam svoga Duha kako bi porasli u vjeri i djelotvornoj ljubavi, te životom rasli u predanju tebi, koji si naš jedini put i život. To te molimo po Kristu Gospodinu našem. Amen

Molitva sv. Marku Križevčaninu za Varaždinsku biskupiju i za sveta duhovna zvanja

Sv. Marko Križevčanine,
zaštitniče Varaždinske biskupije!
Danas dolazimo ponizno k tebi
tražeći tvoj zagovor kod Gospodina.
Ti si bio ispunjen ljubavlju prema Isusu,
i život si svoj položio za svetu vjeru.
Isprosi od Gospodina milost; da se vjernici Varaždinske biskupije
međusobno ljube i pomažu kao braća i sestre u Kristu.

Sveti Marko Križevčanine,
ti si radosno prihvatio i do mučeničke smrti živio dar svećeništva.
Budi svojim nebeskim zagovorom bliz našem biskupu Josipu i svim svećenicima,
da ne izgube zanos u radosnom služenju Gospodinu,
te da suočeni s teškoćama i iskušenjima života,
ne posustanu u naviještanju evanđelja i
nesebičnoj brizi za ljude koji su im povjereni.

Svojom molitvom pred nebeskim Ocem, zagovaraj
redovnike i redovnice, da odvažno žive ljepotu poziva kojim
su obdareni, kako ne bi posustali u radosnomu služenju svima kojima
su poslani, osobito odbačenima, bolesnima i osamljenima.

Neka primjer tvoga života bude
našim mladićima i djevojkama svjetlo u otkrivanju Poziva u sveta duhovna zvanja,
koja molimo da Gospodin umnoži u našoj biskupiji.

Sveti Marko Križevčanine, čuj naše molbe i isprosi nam od Oca nebeskog milost da
ustrajno hodimo putem koji nam pokazuješ po svome Sinu Isusu Kristu.
Pouzdam se, zaštitniče naš, u tebe i tvoj nebeski zagovor.
Amen

Na te nakane molimo: Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu
(mogu se izmoliti i neke prigodne litanije ili zapjevati koja prigodna pjesma)